

Masarykova univerzita
CENTRUM
PRO
REGIONÁLNÍ
ROZVOJ

**Evaluace hodnotících kritérií
pro výběr projektů financovaných
z Regionálního operačního programu NUTS 2 Jihovýchod
včetně hodnocení
Metodického pokynu pro hodnotitele a externí experty**

1. Úvod

Pracovní návrh hodnotících kritérií pro výběr financovaných operací z Regionálního operačního programu NUTS 2 Jihovýchod 2007-2013 (dále jen ROP JV) byl zpracován pracovníky Úřadu Regionální rady regionu soudržnosti Jihovýchod (dále jen ÚRR JV). Vznikl na základě výstupů z pravidelných pracovních porad mezi zaměstnanci ÚRR, zástupci relevantních odborů krajských úřadů a zástupců z řad odborné veřejnosti. Návrh byl předložen k projednání na 6. zasedání VRR dne 23. 5. 2007. Při tvorbě hodnotících kritérií se vedle konzultací s odborníky dále vycházelo:

- ze zkušeností s hodnotícími tabulkami a procesem hodnocení v rámci SROP a dalších OP programového období 2004–2006,
- ze zaměření a specifických cílů jednotlivých oblastí podpory ROP JV,
- z nastavených indikátorů v programovém dokumentu ROP JV,
- z dokumentu „Doporučení pro hodnocení projektových žádostí se zaměřením zejména na ekonomické hodnocení“ (metody výpočtu vah).

Je potřeba zdůraznit, že pro tvorbu a zpracování hodnotících kritérií neexistovala v době jejich vzniku jednoznačná metodika.

Navržená hodnotící kritéria byla dále předložena k připomínkování pracovníkům Krajského úřadu kraje Vysočina a pracovníkům Krajského úřadu Jihomoravského kraje koncem května 2007. Vypořádání připomínek a jejich zapracování bylo provedeno pracovníky ÚRR JV během června 2007.

Dne 25. 7. 2007 proběhla schůzka se zástupci obou krajů a expertů z oblasti dopravy a cestovního ruchu, kdy byla probírána jak obecná, tak specifická hodnotící kritéria Prioritní osy 1 Dostupnost dopravy a Prioritní osy 2 Cestovní ruch. Dne 26. 7. 2007 se uskutečnila schůzka k hodnotícím kritériím pro Prioritní osu 3 Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel, schůzky se zúčastnili zástupci obou krajů z odborů zdravotnictví, sociálních služeb, školství, informatiky, regionálního rozvoje. Ze schůzek vyplynuly úkoly týkající se nastavení specifických hodnotících kritérií pro jednotlivé účastníky s tím, že ÚRR JV budou jejich návrhy zaslány emailem, poté pracovníky ÚRR JV zapracovány a kompletní zaslané zpět členům pracovních skupin k odsouhlasení. Připomínky jednotlivých účastníků a institucí byly přímo zapracovány dle zápisů z pracovních schůzek. Další připomínky, které vyplynuly ze zápisů a z konzultací s účastníky z těchto pracovních schůzek včetně komentářů a vysvětlení k určitým oblastem podpory a aktivitám, byly zapracovány a představeny v rámci nových hodnotících kritérií na setkání zástupců Výboru Regionální rady dne 10. 8. 2007.

Během třetího čtvrtletí 2007 pracovníci ÚRR JV dále pracovali na zpřesňování hodnotících kritérií, zejména ve vztahu ke změnám v ROP JV, Prováděcím dokumentu ROP JV a dalších dokumentech a návrhům jednotlivých odborů obou krajů regionu soudržnosti.

Závěrečný návrh hodnotících kritérií včetně zapracování závěrečných připomínek pro projekty silnic v oblasti podpory 1.1 a pro projekty technické pomoci, prioritní osa 4, oblast podpory 4.1 a 4.2 byl představen a schválen pro předložení Monitorovacímu výboru na jednání vyjednávacího týmu dne 3. 9. 2007. Hodnotící kritéria pro ostatní oblasti podpory (1.1 letiště, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 3.1 až 3.4) schválil MV ROP JV na svém druhém zasedání dne 10. 12. 2007 v Brně.

Hodnocení projektů zahrnovalo:

- A. Hodnocení žadatele (zkušenosti žadatele s realizací projektů, složení projektového týmu).
- B. Potřebu projektu (jasné a úplné doložení a zdůvodnění potřeby projektu, hodnocení, zda infrastruktura či služba na relevantním trhu chybí, či má nedostatečnou kapacitu nebo je nevhodně umístěna, významné konkurenční výhody oproti konkurenci či současnému stavu a v případě projektů zakládajících veřejnou podporu hodnocení multiplikačních efektů vzhledem k velikosti investice).
- C. Kvalitu projektu z hlediska jeho přínosů a přiměřenosti, (včetně vazby na monitorovací ukazatele, tzn. hodnocení navržených specifických kritérií).
- D. Kvalitu zpracování projektu (provázanost aktivit projektu, harmonogram, rozpočet, analýza rizik).
- E. Udržitelnost (finanční, věcná).
- F. Horizontální kritéria (dopady projektu na životní prostředí a na rovné příležitosti).

Bodové ohodnocení v části A-D nebylo stejné pro všechny oblasti podpory. Významně od ostatních se lišilo pro oblast dopravní infrastruktury (oblasti podpory 1.1 a 1.2).

U projektů technické pomoci (oblasti podpory 4.1 a 4.2) bylo navrženo, aby se hodnocení neopíralo o tzv. body. U projektů technické pomoci, které prošly kontrolou formálních náležitostí a kontrolou přijatelnosti, bude vypracována hodnotící zpráva. Ta bude obsahovat hodnocení záměrů a cílů projektu, hodnocení rozpočtu projektu, hodnocení naplnění monitorovacích ukazatelů a závěrečný výrok, zda je projekt doporučen ke schválení, doporučen s výhradou či nedoporučen ke schválení Výboru Regionální rady regionu soudržnosti Jihovýchod (dále jen VRR). Další postup bude shodný s postupem uplatňovaným u ostatních projektů.

2. Současný stav – popis a hodnocení problému

Monitorovací výbor ROP JV (dále jen MV ROP JV) na svém 1. zasedání, konaném dne 14. 9. 2007 v Jihlavě, projednal a schválil hodnotící kritéria pro výběr financovaných operací z ROP JV (z prioritní osy 1, oblasti podpory 1.1 silnice a prioritní osy 4, oblasti podpory 4.1 a 4.2). Hodnotící kritéria pro ostatní oblasti podpory (1.1 letiště, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 3.1 až 3.4) schválil MV ROP JV na svém druhém zasedání dne 10. 12. 2007 v Brně. Bylo tak naplněno Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (dále jen Obecné nařízení), ve kterém je v kapitole II, čl. 65 uvedeno, že monitorovací výbor posoudí a schválí kritéria pro výběr financovaných operací do 6 měsíců od schválení operačního programu. Úplné schválení kritérií proběhlo dokonce den před schvalovacím podpisem ROP JV.

Tři dny po prvním zasedání MV ROP JV, kde mj. byla schválena hodnotící kritéria pro oblasti podpory 1.1 (silnice) a způsob hodnocení pro oblasti podpory 4.1 a 4.2, vyhlásila Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod prostřednictvím VRR první výzvu pro předkládání projektů ve výše uvedených oblastech. Pro ostatní oblasti s výjimkou oblastí 1.3 a 3.1 byla první výzva pro předkládání projektů vyhlášena VRR dne 2. 1. 2008. První výzva pro projekty do oblastí podpory 1.3 a 3.1 byla vyhlášena dne 5. 5. 2008.

Úřad Regionální rady regionu soudržnosti Jihovýchod vydal dne 14. 1. 2008 Metodický pokyn pro hodnotitele a externí experty ROP NUTS 2 Jihovýchod pro výzvu č. 1. V tomto pokynu bylo na str. 13 uvedeno, že hodnotitel nedoporučí projekty, jejichž celkové hodnocení je pod minimální bodovou hranicí (50 bodů z maximálního dosažitelného počtu 100 bodů). Stanovení hranice 50 bodů se nejspíše opíralo o „Evaluaci střednědobého pokroku realizace programu SROP“ (evaluaci provádělo konsorcium firem Elbona, AKSES, MEPCO a Interel), ve které bylo na str. 130 uvedeno:

„Důvody, na základě kterých je projekt hodnocen, ale je doporučeno regionální radě, aby nebyl vybrán pro účely financování z programu:

- nesplnění určené prahové úrovně celkového bodového hodnocení, kterou může RR (na doporučení SRR) stanovit pro dané opatření (všechny projekty pod touto hranicí pak nejsou vybrány). Jestliže není Regionální radou stanovena hranice vyšší, platí minimální hranice přijatelnosti ve výši 50% z celkového možného počtu bodů.*
- v odůvodněných případech zcela jasného pochybení, nesrovnalosti, nebo nevyhovujícím parametrům projektu na základě jasné a nezvratné argumentace, odůvodnění hodnotitele – SRR, experta (příkladem může být naprosté neplnění indikátorů).“*

V programovém dokumentu Regionální operační program NUTS 2 Jihovýchod 2007-2013, schváleném dne 11. 12. 2007, je však na str. 172 uvedeno:

„Výbor RR v úvodu zasedání o výběru projektů schvaluje minimální bodovou hranici pro každou oblast podpory, pod kterou projekty nebudou podpořeny z důvodu nedosažení této hranice, minimálně však na úrovni 60 bodů z celkového bodového ohodnocení. Pro projekty, které získaly více bodů a jsou hodnotiteli doporučeny, může Výbor RR schválit dotaci z programu ROP JV, a to až do výše vyčerpání finanční alokace vyhlášené ve výzvě. Výbor RR nemění pořadí bodovaných projektů ani výši poskytnuté dotace.“

Z výše uvedeného plyne, že mezi Metodickým pokynem a programovým dokumentem Regionální operační program NUTS 2 Jihovýchod 2007-2013 je rozpor ve stanovení minimální hranice pro podpoření projektů, který by měl být odstraněn. Domnívám se, že hranice 60 bodů v programovém dokumentu je stanovena příliš vysoko, což by ve svém důsledku mohlo vést k poměrně vysokému počtu nepodpořených navržených projektů a také k nevyčerpání finančních prostředků podpory pro některé oblasti. K hodnotícím kritériím nemám připomínky, byla zvolena dostatečně objektivně i přísně, takže jsem přesvědčen, že také projekty hodnocené hodnotitelem v intervalu 50-60 bodů si zaslouží podporu z ROP JV. Z tohoto důvodu navrhuji Regionální radě regionu soudržnosti Jihovýchod, aby v programovém dokumentu byla minimální hranice 60 bodů změněna na hranici 50 bodů. V případě souhlasu Regionální rady je nutno o této změně informovat i zasedání Monitorovacího výboru a v případě jeho souhlasu je nutno provést úpravu v programovém dokumentu.

3. Závěr

Domnívám se, že evaluované materiály jsou vypracovány kvalitně, jsou plně v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1083/2006 a odpovídají požadovanému standardu. Během celého procesu tvorby hodnotících kritérií ROP JV byl v maximální míře zohledňován princip partnerství a kritéria tak reflektují stanoviska jak řídicího orgánu, tak odborné veřejnosti.

V Brně, 27. května 2008

Doc. RNDr. Václav Toušek, CSc.

ředitel Centra pro regionální rozvoj MU